ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ

ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 29

Одеса

2019

Головний редактор:

Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук, професор.

Заступник головного редактора:

Маргасова Вікторія Геннадіївна – доктор економічних наук, професор.

Відповідальний секретар:

Коркоц Олександр Миколайович – кандидат економічних наук.

Члени редколегії видання:

Барна Марта Юріївна – доктор економічних наук, доцент.
Верхоглядова Наталія Ігорівна – доктор економічних наук, професор.
Войт Сергій Миколайович – доктор економічних наук.
Гулей Анатолій Іванович – доктор економічних наук.
Князєва Олена Альбертівна – доктор економічних наук, професор.
Коваленко Олена Валеріївна – доктор економічних наук, професор.
Кузьминчук Наталія Валеріївна – доктор економічних наук, професор.
Миронова Лариса Геннадіївна – доктор економічних наук.
Скидан Олег Васильович – доктор економічних наук, професор.
Шмиголь Надія Миколаївна – доктор економічних наук, професор.
Ліна Пілеліене – Ph.D., професор економіки.
Натія Гоголаурі – доктор економічних наук, професор.
Анджей Паулік – доктор економіки хабілітований, професор.
Катерина Нацвлішвілі – доктор економічних наук, професор.

Електронна сторінка видання – www.market-infr.od.ua

Видання входить до «Переліку електронних фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 7 жовтня 2016 року № 1222

Рекомендовано до поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій (протокол № 3 від 25.03.2019 року)

ISSN (Online): 2519-2868

© ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2019

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ЕКОНОМІКИ КИТАЮ
ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF CHINA'S ECONOMY

УДК 330.34

Коляда О.В.
к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки
Університет державної фіскальної служби України
Данілкович Л.В.
студентка
ННІ економіки оподаткування та митної справи
Університету державної фіскальної служби України

У статті досліджено другу за розміром економіку світу – Китай. Проаналізовано фактори, що дали змогу країні досягти економічного успіху. Детально розглянуто основні макроекономічні показники – валовий внутрішній продукт, ВВП на душу населення, інфляцію, рівень безробіття, офіційні золотовалютні резерви та зовнішній борг. Загалом оцінено сучасний стан економіки Китаю, що й було метою дослідження. Результати оцінки подаються у порівнянні з п'ятіркою лідерів економік світу У статті звертається увага на проблеми, що спричинені швидким економічним зростанням, зокрема забруднення навколишнього середовища в країні є однією з найсерйозніших проблем в Азії. Наголошується на можливостях та перспективі успішного розвитку Китаю, мета якого – до 2030 року стати сучасним, гармонійним суспільством із високим доходом. Під час проведення дослідження використано методи абстрактно-логічного, системно-структурного, інституціонального та функціонального аналізу.

Ключові слова: *економіка, макроекономіка, Китай, розвиток економіки, реформування.*

В статье исследована вторая по размеру экономика мира – Китай. Проанализированы факторы, которые позволили стране достичь экономического успеха. Подробно рассмотрены основные макроэкономические показатели – валовой внутренний продукт, ВВП на душу населения, инфляция, уровень безработицы, официальные золотовалютные резервы и внешний долг. Оценено современное состояние экономики Китая, что и было целью исследования. Результаты оценки представляются по сравнению с пятеркой лидеров экономик мира. В работе обращается внимание на проблемы, вызванные быстрым экономическим ростом, в частности, загрязнение окружающей среды в стране является одной из самых серьезных проблем в Азии. Отмечаются возможности и перспективы успешного развития Китая, цель которого – до 2030 года стать современным, гармоничным обществом с высоким доходом. При проведении исследования использованы методы абстрактно-логического, системно-структурного, институционального и функционального анализа.

Ключевые слова: *экономика, макроэкономика, Китай, развитие экономики, реформирование.*

The article investigates the second largest economy in the world, China. The factors, which allowed the country to achieve economic success – high supply of labour, low wages, huge amount of natural resources, restructuring of the economy, creation of special economic zones, investments, development of innovations, are analyzed. The article highlights the state of China's economy after the reforms introduced by Den Xiaoping, which is extremely important, since 2018 is considered the 40th anniversary of the economic reforms' introduction and the "opening up" of the People's Republic of China, including the process of restructuring the public sector of the Chinese economy. The specificity of implementing the socio-economic development of China model in the last quarter of the past – the beginning of this century was forced economic growth, despite the general slowdown in the development of the world economy. The main macroeconomic indicators – gross domestic product, GDP per capita, inflation, unemployment rate, official gold and foreign currency reserves and external debt are considered in detail. The current state of the Chinese economy is assessed, which is the goal of the study. In this paper, authors explored what places the country occupies in world rankings. The results of the evaluation are presented in comparison with the top four leaders of the world economics, except China (USA, Japan, Germany, Great Britain), what helps to compare competitiveness on the world stage. The paper focuses on problems caused by rapid economic growth. In order to achieve sustainable and rapid economic growth, China has paid a heavy price in terms of resources and the environment. The problem of environmental pollution in China is one of the most serious in Asia. The reasons of the environmental deterioration, as a highly important question, are explored. The opportunity and prospect of China's successful development, which aims to become a modern, harmonious, high-income society until 2030, is emphasized. During the research, it was used methods of abstract-logical, system-structural, institutional and functional analysis.

Key words: *economy, macroeconomics, China, economic development, reforming.*

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження визначається високими і стабільними темпами зростання економіки Китаю та її роллю в сучасній системі світового господарства. Специфікою реалізації моделі соціально-економічного розвитку Китаю в останній чверті минулого – на початку нинішнього століття стало форсоване економічне зростання, незважаючи на загальне уповільнення розвитку світової економіки. Це дає змогу зі впевненістю ставитися до офіційних прогнозів щодо досягнення країною абсолютного лідерства у світовій економіці. Водночас унікальність моделі соціально-економічного розвитку Китаю полягає в тому, що розвиток економіки країни в останні роки відбувався на основі використання комбінації механізмів державного планування і ринкового регулювання.

Стратегічні напрями розвитку та модернізації національної економіки Китаю на початку нинішнього століття базуються на посиленні лібералізації зовнішньоекономічної діяльності країни. Перехід економіки країни від екстенсивного до інтенсивного типу соціально-економічного розвитку не міг не позначитися і на галузевій промисловій політиці, яка, з одного боку, стала трансформуватися з урахуванням усвідомлення значущості розвитку наукомістких галузей, а з іншого – зажадала залучення великих обсягів інвестицій з-за кордону, що зумовило підвищення відкритості китайського ринку для зарубіжних партнерів, додатково стимулюючи тим самим подальший ріст темпів соціально-економічного розвитку країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню економічного розвитку Китаю присвячено багато праць вітчизняних та зарубіжних учених,

серед яких: В. Мікловда, М. Король, К. Мудренок, Є. Ерфан, О. Юсип, Ч. Ван, Л. Юй, Л. Бентлі-Паттісон, Х. Хана, Ю. Чжан, Б. Рамасами, Дж. Лін та ін. Проте деякі аспекти економічного розвитку Китаю так і не розкриті та потребують подальших досліджень. З позицій нашого дослідження необхідно більш детально розглянути основні макроекономічні показники КНР та приділити більше уваги зовнішній торгівлі та залученню інвестицій у Китай.

Постановка завдання. Метою роботи є визначення основних тенденцій економічного розвитку Китаю і посилення їхнього впливу на процеси, що відбуваються в сучасній глобальній економіці. Варто дати загальну характеристику китайській моделі економіки та визначити місце країни в світовій економіці. Важливим завданням також є розгляд проблем Китаю та подальші перспективи його розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. З кінця 70-х років XX століття Китай почав активно розвиватися. Сороковою річницею від початку впровадження економічних реформ та «відкриття» КНР, які ініціював Ден Сяопін, вважають 2018 рік. Він став найвпливовішим політичним діячем Китаю, ініціатором і головним координатором реформ. У грудні 1978 р. під його керівництвом відбувся пленум ЦК КПК, який поставив завдання радикально змінити внутрішню та зовнішню політику країни. Саме це вважається першим етапом упровадження економічних реформ у КНР.

Метою програми реформ було не відмовитися від комунізму, а зробити її кращою шляхом істотного збільшення ролі ринкових механізмів, скорочення державного планування та безпосереднього контролю. Процес реформування був поступовим. Нові методи були вперше представлені експериментально в кількох населених пунктах, а після успішного впровадження більше популяризувалися та розповсюджувалися на національному рівні [3].

Перші роки програми реформ були названі «періодом реконструкції», під час якого були виправлені основні диспропорції в економіці та закладена основа для добре спланованої модернізації. Основними цілями процесу реорганізації було швидке розширення експорту; подолання основних недоліків в галузі транспорту, зв'язку, вугілля, заліза, сталі, будівельних матеріалів та електроенергії; виправлення дисбалансу між легкою та важкою промисловістю шляхом збільшення темпів зростання світової промисловості та зменшення інвестицій у важку промисловість.

Новий етап реформування, XXI ст., відзначився реформуванням зовнішньої торгівлі: ослабленням контролю над доступом підприємств до здійснення зовнішньоторговельної діяльності з метою збільшення числа підприємств-учасників зовнішньої торгівлі, створенням системи непрямих інструментів регулювання зовнішньої торгівлі (тарифи, квоти, ліцензії, звільнення від митних зборів тощо), послідовним зниженням розриву між реальним і номінальним курсами національної валюти, реформуванням системи ціноутворення з метою приведення її у стан, що дає змогу використовувати ціни як силу, що регулює розподіл ресурсів в економіці [11, с. 154].

Швидкий шлях Китаю до економічного розвитку неможливо заперечити, і хоча темпи зростання сповільнюються, немає ніяких сумнівів у тому, що економіка Китаю відіграє визначну роль у глобальній економіці. Варто зрозуміти фактори, що дали змогу КНР досягти економічного успіху, а саме:

1) Пропозиція праці. Завдяки великій кількості населення Китаю є досить висока пропозиція працівників із постійним потоком мігрантів у пошуках роботи. Це пов'язано з механізмом ведення сільського господарства, що привело до безробіття та низької зайнятості в сільській місцевості та одночасного зростання промислової праці в містах. Добровільна міграція сільського населення супроводжувалася занепадом сіл та побудовою нових виробничих поселень [2, с. 31].

2) Заробітна плата. Заробітна плата в інших країнах Східної Азії в 10 разів більша, ніж у китайських працівників. Це дало змогу країні збільшити прибутки. Також це приваблювало іноземні інвестиції, оскільки американські, європейські та японські компанії відкрили філії своїх підприємств у Китаї.

3) Місцезнаходження. Географічне положення Китаю має геополітичне значення через його близькість до споживчих ринків та торговельних партнерів. Південна Корея, Тайвань, Японія та Гонконг знаходяться на основних торгових шляхах.

4) Сировина. Китай має величезну кількість природних ресурсів, що використовуються для розвитку промислового розвитку країни. Китай є одним з основних імпортерів нафти, газу, вугілля, залізорудної сировини, міді та інших ключових товарів у світовій торгівлі [7, с. 253].

5) Спеціальні економічні зони. Основними цілями створення СЕЗ були: максимальне залучення іноземного капіталу, передової техніки та технологій, створення підприємств у наукомістких галузях промисловості, збільшення експорту, використання спеціальних економічних зон як випробувальних шкіл у функціонуванні сучасного виробництва.

6) Інвестиції в інфраструктуру. Уряд побудував багато нових доріг, покращив залізничну та водну системи Китаю. Китай має п'ять із десяти найбільших контейнерних портів у світі. Також урбанізація набирала все більших обертів одночасно з потужною будівельною програмою [9, с. 19].

З початку ринкових реформ у 1978 р. Китай перейшов на більш ринкову економіку і зазнав швидкого економічного та соціального розвитку. Ріст ВВП у середньому становив близько 10 відсотків на рік – найшвидший стійкий розвиток економіки в історії (рис. 1).

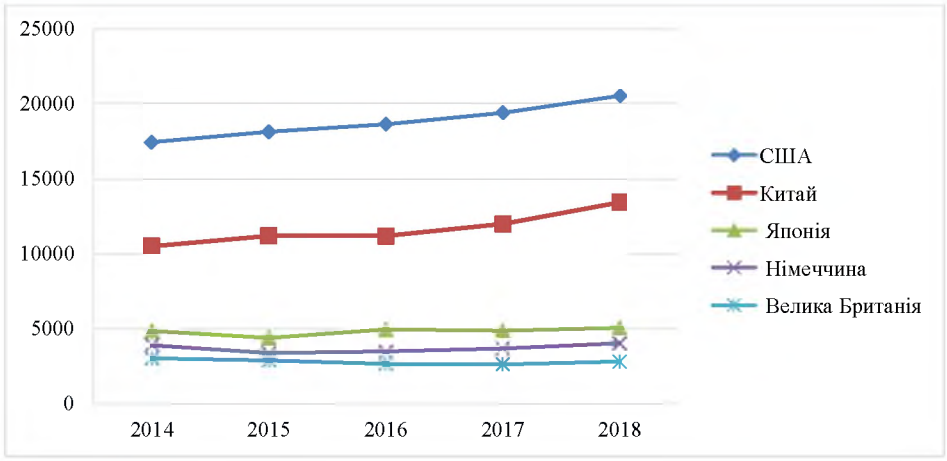

Рис. 1. ВВП п'ятірки лідерів за 2013–2017 рр., млрд. дол. США

Джерело: сформовано автором на основі [15]

Китай займає друге місце за розміром ВВП (13 457,27 млрд. дол. США), поступаючись лише США (20 513 млрд. дол. США). Із значним відривом трійку лідерів замикає Японія із значенням 5070, 63 млрд. дол. США. Але тут варто зазначити, що все-таки велике значення відіграють розміри країни та чисельність населення. У 2018 році валовий внутрішній продукт Китаю зріс на 12% порівняно з 2017 роком, а порівняно з 2014 – зріс на 27,7%.

Незважаючи на те, що економічна структура продовжує оптимізуватися, подальша стабілізація промислового виробництва, стрімке зростання інвестицій в інфраструктуру та відновлення зростання імпорту та експорту стали важливою основою для стійкого економічного зростання в 2018 році [1].

З рис. 2 видно, що Китай дуже повільно, але підвищує ВВП на душу населення. Лідерами з ВВП на душу населення у світі є Люксембург, Швейцарія, Норвегія, Ірландія та Ісландія. Незважаючи на лідерство за значенням ВВП, у рейтингу 2018 року Китай займає лише 74 позицію із значенням 8643 дол. США. Звичайно, це пояснюється кількістю населення КНР [5, с. 9].

Інфляція країни розглядається як ключовий економічний показник, вона часто використовується для міжнародного порівняння. Інфляція Китаю до 2017 року незначно перевищувала темпи інфляції індустріально розвинених країн, таких як США, Німеччина та Велика Британія, але у 2018 році її темп значно знизився.

Індекс споживчих цін у Китаї – ключовий показник рівня інфляції – за підсумками 2018 року зріс на 1,6%. Згідно з доповіддю Державного статистичного управління КНР, темпи зростання знизилися на 0,4% порівняно з 2017 роком. Ціни на продовольчі товари знизилися на 1,4% – негативну динаміку цього показника зафіксовано вперше з 2003 року [6]. Найбільшу роль у цьому зіграло скорочення вартості свинини та овочів, які є ключовими елементами споживчого кошика в Китаї. Ціни на непродовольчі товари, навпаки, виросли на 2,3%, це на 0,9% вище порівняно з 2017 роком. Вартість споживчих промислових товарів зросла на 1,7%, послуги подорожчали на 3%.

Рівень безробіття в Китаї залишається стабільним протягом останніх чотирьох років, утримуючись

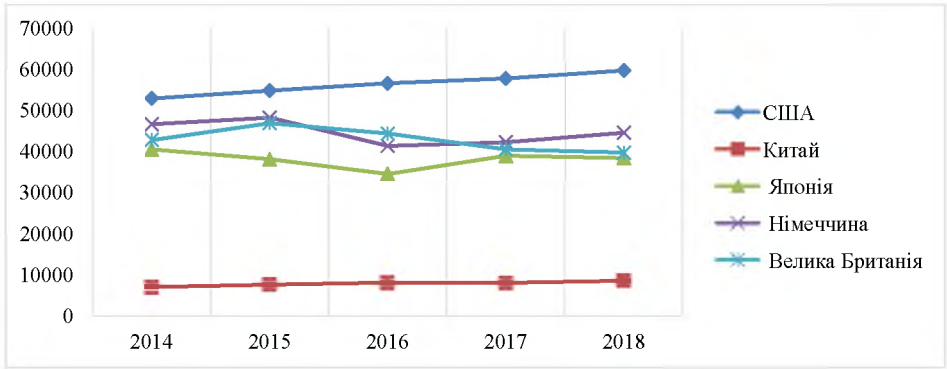

Рис. 2. ВВП на душу населення п'ятірки порівнюваних країн за 2014–2018 рр., дол. США

Джерело: сформовано автором на основі [15]

на рівні близько 4%. За даними Національного бюро статистики, офіційний рівень безробіття був нижчим від 4% у 2001 році, коли він становив 3,6% [8].

Важливим показником розвитку економіки є офіційні золотовалютні резерви – державні валютні активи, що включають золото та міжнародні платіжні засоби і можуть бути використані для міжнародних розрахунків та погашення зовнішніх боргів. Поняття офіційних золотовалютних резервів ще часто ототожнюється з поняттям міжнародної валютної ліквідності, тобто здатністю країни забезпечувати своєчасне погашення своїх міжнародних зобов'язань прийнятними для кредитора платіжними засобами [13, с. 188].

З рис. 3 видно, що валютні резерви Китаю у 2018 р. підвищилися на 138,08 млрд. дол., або на 4,5%, порівняно з 2017 р. Рекордний рівень валютних резервів зафіксований у 2015 році – 3900,04 млрд. дол. США, хоча рекордне зростання – 14,6% – у 2013 р. Падіння резервів у 2016–2017 рр. відбулося, оскільки валюта юанів ще більше послабилася проти долара в умовах торговельної напруги з США. Але китайській владі вдалося обмежити відтік капіталу з країни завдяки жорстким заходам контролю, а зміцнення юаня проти долара США скоротило необхідність використання валютних резервів для підтримки курсу національної валюти [14].

Валова сума зовнішнього боргу складається з усіх зобов'язань, які вимагають виплати або виплати відсотків і/або основного боргу боржником кредитору в певні дати в майбутньому [12]. Цей показник включає в себе боргові зобов'язання у формі спеціальних прав запозичення, валюту і депозити, боргові цінні папери, кредити, страхування, пенсійні програми і програми стандартних гарантій та іншу кредиторську заборгованість.

Таблиця 1

Зовнішній борг Китаю, 2014–2018 рр.

Рік	Зовнішній борг (% від ВВП)	Динаміка, %
2014	37	+7,96
2015	39,9	+7,9
2016	41,1	+2,87
2017	44,3	+7,93
2018	47,8	+7,82

Джерело: сформовано автором на основі [6]

Критичним рівнем заборгованості у співвідношенні з ВВП, згідно з даними МВФ, вважається поріг у 60% від ВВП. Китай тримається поки що на значно меншому рівні, але варто зважити на те, що темпи приросту досить високі [16].

Внаслідок швидкого економічного зростання також виникало безліч різних гострих екологічних проблем: споживання електроенергії на одиницю часу у 8–10 разів більше, ніж у розвинених країнах, а забруднення – в 30 разів більше.

Багато фахівців із захисту навколишнього середовища стверджують, що економічне диво Китаю скоро закінчиться, оскільки навколишнє середовище не може втримати таких темпів розвитку. Через стрімке економічне зростання одна третина Китаю зазнала нападу кислотних дощів, чверть жителів не має чистої питної води, одна третина міського населення дихає забрудненим повітрям. Ці втрати можуть загрожувати здоров'ю суспільства та довгостроковому процвітанню економіки Китаю [10].

Причини цих екологічних проблем у Китаї можуть бути прямо та опосередковано пов'язані з посиленням міжнародної торгівлі та урбанізації. Забруднення повітря в Китаї часто генерується спалюванням вугілля для вироблення електро-

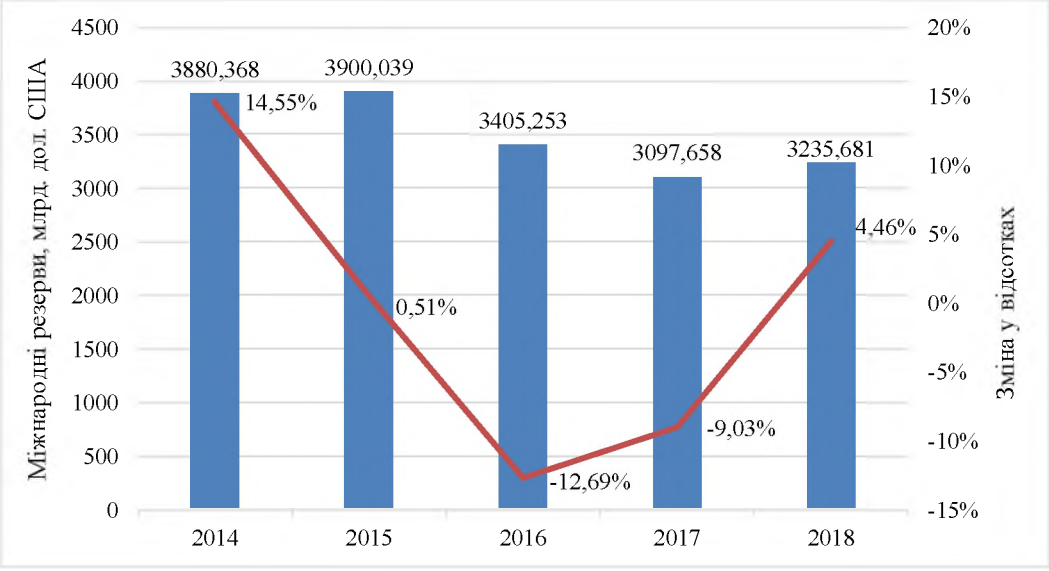

Рис. 3. Міжнародні резерви, включаючи золото, за 2014–2018 рр.

Джерело: сформовано автором на основі [16]

енергії. Також велику роль відіграють виробництво хімікатів, заводів із виробництва гуми і шкіри. До того ж, через спалювання вугілля багато міст страждає від концентрації сірки, а кількість кислотних дощів постійно зростає [17, с. 11].

Стратегія успішного розвитку Китаю за останні чотири десятиріччя зробила країну досить розвиненою. Але можливості та виклики в наступні два десятиліття будуть відрізнятися від тих, з якими вони зіткнулися в минулому, і будуть вимагати нової стратегії розвитку.

Мета Китаю – стати сучасним, гармонійним, творчим суспільством та суспільством із високим доходом до 2030 року [4]. Це суспільство матиме сучасні цінності, сучасну економічну і соціальну структуру, доступ до сучасних технологій виробництва і технологій, а також буде залучати і робити свій внесок у рівноправність з іншими народами в дискурсі сучасного світу.

Китай повинен продовжувати інтегруватися з глобальними ринками, навіть якщо він переорієнтує економіку на внутрішні джерела зростання. Незважаючи на те, що подальша інтеграція може привести до власних ризиків, переваги від відкритості будуть основними для підвищення ефективності, стимулювання інновацій та просування міжнародної конкурентоспроможності.

Вищі керівники Китаю вже деякий час визнали нагальну потребу налагодити стратегію розвитку країни та трансформувати модель зростання.

Якоюсь мірою Китай вже починає це робити. Новий політичний напрям на наступні п'ять років був розроблений у 13-му п'ятирічному плані Китаю та інших політичних документах, включаючи макроекономічні, соціальні та екологічні цілі, а також пілотні програми індексу «щастя». Цей план є першим кроком у довгостроковій зміні стратегії розвитку Китаю.

Висновки з проведеного дослідження. Протягом останніх десятиліть Китай демонструє стабільне економічне зростання. Держава пройшла масове перетворення, що супроводжувалося багатьма структурними реформами. Вони ж і привели до фундаментальних зрушень від орієнтованої до ринкової економіки, від економіки, заснованої на сільському господарстві, до промислової та сервісної економіки, а також відкритої економіки для всього світу. За розміром ВВП держава займає друге місце у світі, поступаючись лише США. За 5 останніх років ВВП Китаю зріс на 27,7%. Але за розмірами ВВП на душу населення досліджувана країна займає лише 74 позицію.

Для того щоб досягти стійкого та швидкого економічного зростання, Китай заплатив високу ціну з погляду ресурсів та навколишнього середовища. Вода і повітря в Азії – найбрудніші в світі, тоді як проблема забруднення навколишнього середовища в Китаї є однією з найбільш серйозних в Азії.

У довгостроковій перспективі акцент у стратегії економічного розвитку Китаю буде зроблений на вихід на новий етап розвитку на базі економіки, заснованої на знаннях і перетворенні галузі високих технологій у ключову галузь економіки, продовження роботи з модернізації розвитку регіонів, їх гармонійний розвиток та досягнення середньосвітового рівня урбанізації, досягнення рівня розвинених країн світу за рівнем технологічного розвитку, досягнення збалансованого і стійкого зростання відповідно до ринкових сил та захист навколишнього середовища.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Annual Economic Report. Bank for International Settlements. 2018. URL: www.bis.org/publ/arpdf/ar2018e.htm (дата звернення: 15.01.19).

2. Assbring M., Thorborg M. What factors affect economic growth in China? Sodertorn: Sodertorns hogskola, 2012. 42 p.

3. Briney A. The Geography and Modern History of China. 2018. URL: https://www.thoughtco.com/geography-and-modern-history-of-china-1434414 (дата звернення: 20.11.18).

4. China 2030: Building a Modern, Harmonious, and Creative High-Income Society. *The World Bank*. 2013. URL: http://www.worldbank.org/en/news/feature/2012/02/27/china-2030-executive-summary (дата звернення: 09.10.18).

5. China Economic Update. *World Bank Group*. 2018. 28 с. URL: http://pubdocs.worldbank.org/en/917591545202039807/CEU-Dec-2018-EN.pdf (дата звернення: 10.01.19).

6. China Statistical Yearbook 2018. *National Bureau*. 2019. URL: http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2018/indexeh.htm (дата звернення: 21.01.19).

7. Hanaa H., Nedra S. Key Factors of China's Economic Emergence. *Mediterranean Journal of Social Sciences*. 2018. № 3. С. 251–258.

8. National Bureau of Statistics of China. 2018. URL: http://data.stats.gov.cn/english/easyquery.htm?cn=A01 (дата звернення: 18.02.19).

9. Pettis M. The Four Stages of Chinese Growth. *China Financial Markets*. 2014. № 4. С. 17–21.

10. Song L., Woo W. China's Dilemma: Economic Growth, the Environment and Climate Change. Canberra: ANU Press, 2008. 428 с.

11. Swaine M., Tellis A. Interpreting China's Grand Strategy Past, Present, and Future. Monograph Reports. California: Rand Corporation, 2017. 304 p.

12. Trade Profiles 2018. *World Trade Organization.* 2018. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/trade_profiles18_e.pdf (дата звернення: 17.02.19).

13. Worden R., Savada A., Dolan R. China: A Country Study. Washington: GPO for the Library of Congress, 1988. 788 p.

14. World Development Indicators. *World DataBank*. URL: http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.PCAP.PP.CD (дата звернення: 23.12.18).

15. World Trade Statistical Review 2018. *World Trade Organization*. 2018. URL: URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2018_e/wts2018_e.pdf (дата звернення: 16.01.19).

16. Worls Economic Outlook (October 2018). *IMF*. 2018. URL: https://www.imf.org/external/datamapper (дата звернення: 22.11.18).

17. Zhang Y. The Challenges of China's Rapid Growth - implications for future. China, 2011. 28 p.

REFERENCES:

1. Annual Economic Report. (2018) *Bank for International Settlements*. Available at: www.bis.org/publ/arpdf/ar2018e.htm (accessed 15 January 2019).

2. Assbring M., Thorborg M. (2012) What factors affect economic growth in China? (42 p.). Sodertorn: Sodertorns hogskola.

3. Briney A. (2018) The Geography and Modern History of China. *Thought Co*. Available at: https://www.thoughtco.com/geography-and-modern-history-of-china-1434414 (accessed 20 November 2018).

4. China 2030: Building a Modern, Harmonious, and Creative High-Income Society. (2013) *The World Bank*. Available at: http://www.worldbank.org/en/news/feature/2012/02/27/china-2030-executive-summary (accessed 09 October 2018).

5. China Economic Update. (2018) *World Bank Group* (28 p.) http://pubdocs.worldbank.org/en/917591545202039807/CEU-Dec-2018-EN.pdf (accessed 10 January 2019).

6. China Statistical Yearbook 2018. (2019) *National Bureau*. Available at: http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2018/indexeh.htm (accessed 21 January 2019).

7. Hanaa H., Nedra S. (2018) Key Factors of China's Economic Emergence. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, no. 3, pp. 251–258.

8. National Bureau of Statistics of China (2018) NBS. Available at: http://data.stats.gov.cn/english/easyquery.htm?cn=A01 (accessed 18 February 2019).

9. Pettis M. (2014) The Four Stages of Chinese Growth. *China Financial Markets*, no. 4, pp. 17–21.

10. Song L., Woo W. (2008) China's Dilemma: Economic Growth, the Environment and Climate Change (428 p.). Canberra: ANU Press.

11. Swaine M., Tellis A. (2017) Interpreting China's Grand Strategy Past, Present, and Future. Monograph Reports (304 p.). California: Rand Corporation.

12. Trade Profiles 2018. (2018) *World Trade Organization*.Availableat:https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/trade_profiles18_e.pdf (accessed 17 February 2019).

13. Worden R., Savada A, Dolan R. (1988) China: A Country Study (788 p.). Washington: GPO for the Library of Congress.

14. World Development Indicators (n.d.). *World DataBank*. Available at: http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=2

15. World Trade Statistical Review 2018. (2018) *World Trade Organization*. Available at: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2018_e/wts2018_e.pdf (accessed 16 January 2019).

16. Worls Economic Outlook. (2018). *IMF*. Available at: https://www.imf.org/ external/datamapper (accessed 22 November 2018).

17. Zhang Y. (2011) The Challenges of China's Rapid Growth – implications for future (28 p.).

Kolyada Olena
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Economy
University of State Fiscal Service of Ukraine
Danilkovych Lina
Student
Educational and Scientific Institute of Economics,
Taxation and Customs Affairs
University of State Fiscal Service of Ukraine

ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF CHINA'S ECONOMY

The purpose of the article. The relevance of the topic of research is determined by the high and stable pace of growing China's economy and its role in the modern world economy system. The specificity of implementing the socio-economic development of China model in the last quarter of the past – the beginning of this century was forced economic growth, despite the general slowdown in the development of the world economy.

Strategic directions for the development and modernization of the national economy of China at the beginning of this century are based on the strengthening of the liberalization of country's foreign economic activity. The transition of the country's economy from extensive to intensive type of socio-economic development has led to an increase in the openness of the Chinese market for foreign partners, stimulating further growth of the socio-economic development rates of the country.

Methodology. Nowadays, the world scientific society (including Ukrainian scientists) is watching over highly developed countries. The countries of the world are explored with the aim of studying their experience and successful implementation of new approaches to economic development in the conditions of globalization. China's economy is the second economy in the world, it attracts the interest of scholars.

Results. Over the past decades, China has been showing steady economic growth. High supply of labour, low wages and a huge amount of natural resources helped China to achieve economic success. Equally important factors of economic development of the country are: restructuring of the economy, creation of special economic zones, investments, development of innovations, etc. The country has undergone a massive transformation, accompanied by many structural reforms.

In order to achieve sustainable and rapid economic growth, China has paid a heavy price in terms of resources and the environment. The water and air in Asia are the worst in the world, while the problem of environmental pollution in China is one of the most serious in Asia.

In the long run, the emphasis in China's economic development strategy will be on: the emergence of a new stage of knowledge-based economy and the transformation of the high-tech industry into a key economy, the continuation of work on the modernization of regional development, their harmonious development, the achievement of the developed countries' level of the world by the level of technological development, the achievement of balanced and sustainable growth in accordance with the market and environmental protection.

Practical implications. The factors of Chinese economy functioning are investigated, which help it to remain competitive on the world stage. In this paper, the authors evaluate the macroeconomic indicators of the country, analyze them after implementation of reforms. The prospects of the country's economy development are estimated.

Value/originality. In our work, we appreciated the economy of China. In connection with the study, there is a need for further work to highlight the expansion and strengthening of China's trade and economic cooperation with developed countries. This provides the country with an increase in foreign investment and a widespread access to advanced technologies and, in aggregate, contributes to strengthening the material base of socio-economic development of the country.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Лопа Л.В.
НАУКОМЕТРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ **3**

Цимбаленко Н.В.
ВДОСКОНАЛЕННЯ КАТЕГОРІАЛЬНОГО БАЗИСУ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗВО **9**

РОЗДІЛ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Громенкова С.В.
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇН В УМОВАХ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ **16**

Коляда О.В., Данілкович Л.В.
ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ЕКОНОМІКИ КИТАЮ **24**

Ємельянов Є.О., Ніколаєв Ю.О.
ІНСТИТУЦІЙНІ ФАКТОРИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН **31**

Скоробогатова Н.Є., Корольова С.Г.
НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА КИТАЮ В КОНТЕКСТІ ІНДУСТРІЇ 4.0 ..... **38**

Герасимчук В.В., Плахотник Я.Д.
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ГРЕЦІЇ ТА УКРАЇНИ **44**

Юр'єва П.Б.
ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ КРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ **51**

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Великий Ю.В., Нетудихата К.Л.
ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ **58**

Вольська Л.Л.
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ВІННИЧЧИНИ **64**

Голей Ю.М.
ПРИСКОРЕННЯ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ОБ'ЄКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ **71**

Данчевська І.Р.
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ **80**

Недбалюк О.П.
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОГРАМУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ **84**

Паламаренко Я.В.
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АПК УКРАЇНИ **91**

Батракова Т.І., Рєпка К.Р.
СУЧАСНИЙ СТАН КОН'ЮНКТУРИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ **100**

Yatsiuk Oleh
MANAGEMENT IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM: US EXPERIENCE **107**

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Берест М.М.
ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСУ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ **113**

Боліла С.Ю., Осадчук І.В.
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПТАХІВНИЧОГО ПІДКОМПЛЕКСУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА КЛАСТЕРНИХ ЗАСАДАХ **122**

Бурбело О.А., Носкова С.А., Бурбело С.О.
КОНВЕРГЕНЦІЯ КОНЦЕПЦІЙ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ **130**

Велика О.Ю.
ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ЧИННИКІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА **137**

Ковальчук В.Г., Гриженко А.С.
СУЧАСНІ ПЕРСОНАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ БАНКУ **144**

Гук О.В., Манаєнко І.М.
ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ СТАРТАП-ПРОЕКТУ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ЙОГО РОЗВИТКУ **151**

Давидова О.Ю.
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ **157**

Джеджула В.В., Єпіфанова І.Ю., Лесько Т.В.
ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ **165**

Дуднєва Ю.Е., Гусаров О.О., Обидєннова Т.С.
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ КЛІЄНТООРІЄНТОВАНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЙ СФЕРИ ПОСЛУГ **170**

Захарчин Г.М., Склярук Т.В., Андрусів С.В.
ІННОВАЦІЙНИЙ КОНФЛІКТ: ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ **177**

Кабанець І.А.
СТРАТЕГІЧНА РОЛЬ ОСОБИСТОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ
У ФОРМУВАННІ ДОДАТКОВОГО ПРОДУКТУ **183**

Клочко В.М., Майстренко Д.О.
ОСНОВИ РОЗРОБЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЦІННІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ **189**

Коюда В.О.
ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА **195**

Крет І.З., Петрушка Т.О., Гавриляк А.С.
ВИРОБНИЧІ РЕСУРСИ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА **205**

Латишева О.В., Карлаш Ю.Д.
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛЕЙ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ
У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УКРАЇНІ **211**

Лисенко В.В., Лисенко В.П., Бутенко Т.А.
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПОСЛУГ
ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ **220**

Ліпич Л.Г., Кушнір М.А., Хілуха О.А.
ГНУЧКІСТЬ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ
БІЗНЕС-СТРУКТУР В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ **226**

Ломовських Л.О., Єфремова Н.О., Ковальова О.В.
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА **231**

Максимова Ю.О., Фудім Т.О., Шевченко А.Ю.
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНІ ЗАСОБИ
РОЗВИТКУ БАНКІВ УКРАЇНИ **237**

Марчук О.О.
МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ЗАЛУЧЕННЯ ТА УТРИМАННЯ СПОЖИВАЧІВ **243**

Myronova O.M.
FEATURES OF MARKETING ACTIVITY IN THE SMARTPHONE MARKET **247**

Ольшанський О.В., Ключарьов В.М.
ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ **253**

Пасько М.І.
МАРОЧНИЙ КАПІТАЛ У СТРУКТУРІ МАРКЕТИНГОВИХ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА **258**

Пеняк Ю.С., Мосьпан О.Д.
АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ **264**

Петровська С.І.
ВПЛИВ АВТОМОБІЛІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ НА ЗМІСТ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ МІСЬКИХ
ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ **270**

Подольчак Н.Ю., Данилович-Кропивницька М.Л., Дорош І.М.
СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ
ПЕРСОНАЛУ ПУБЛІЧНИХ УСТАНОВ **275**

Прокопець Л.В., Малиш Л.Б., Аміхалакіоає І.Г.
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ **281**

Бугай В.З., Рудь Л.М.
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ **286**

Світлична В.Ю., Рубанка В.М., Гузеватенко А.В.
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУТНОСТІ КОНТРОЛІНГУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ
ЙОГО ІНСТРУМЕНТІВ ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ **291**

Селюченко Н.Є., Данилович Т.Б.
СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА
УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК
ЗІ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ
ВИЩОГО РІВНЯ **299**

Сотник М.І., Янчук Т.В.
ТОВАРНА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ **307**

Сукрушева Г.О.
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА **311**

Шабатура Т.С.
ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ
У КОНТЕКСТІ КОМПЛЕМЕНТАРНОГО ПІДХОДУ **317**

Шквиря Н.О.
ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ
МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА **324**

Шумкова О.В., Корнієнко Я.С.
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ
ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА **330**

Чубка О.М., Ярмошук А.Ю.
СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ **335**

РОЗДІЛ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Гавадзин Н.О.
НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ОБ`ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД **341**

Danyleychuk R.B.
LOCAL RESOURCES MANAGEMENT UNDER CONDITIONS OF DECENTRALIZATION **347**

Кудріна О.Ю.
ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У ГРОМАДАХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ **352**

Лещух І.В.
ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БІЗНЕСУ МІСТ ОБЛАСНОГО ЗНАЧЕННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ **358**

Руда Л.П., Адлер О.О., Соломонюк І.Л.
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ **366**

Шапошников К.С.
РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ **373**

РОЗДІЛ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Бойчук Н.Я., Місяйло О.В.
ПЕРСПЕКТИВИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ:
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ **379**

РОЗДІЛ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Новикова І.В., Тур О.М.
Е-ДЕМОКРАТІЯ ЯК ФОРМА ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ **386**

Павлюк Т.І.
ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ **391**

Романовська Ю.А., Плахтій В.Г.
ДОСВІД ШВЕЦІЇ У РЕФОРМУВАННІ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ **397**

Хитра О.В., Улицька І.Є.
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ УМОВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ДОТРИМАННЯ ТРУДОВИХ СТАНДАРТІВ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ **404**

Челядінова Н.Г., Мирошниченко Ю.В., Жердєв М.Д.
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ **414**

РОЗДІЛ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Алескерова Ю.В., Астапкевич А.О.
ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА СТРАХОВИМИ КОМПАНІЯМИ **420**

Вербіцька І.І.
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ:
ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД **427**

Виклюк М.І., Пісний Б.М., Петлін І.В.
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ
АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ **433**

Голодна А.С., Бухтіарова А.Г.
ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В УКРАЇНІ **439**

Городецька Т.Е., Пантелеєва А.М.
МАЙНОВІ ПОДАТКИ ЯК КОМПОНЕНТ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ **444**

Кміть В.М., Дорохіна А.Ю.
ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ **450**

Лепьохін О.В., Бехтер Л.А.
ДЕФІНІЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ **457**

Марина А.С., Рябчикова Д.А., Тур Н.В.
ДІАГНОСТИКА КРИЗ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА **464**

Полтініна О.П.
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ ТЮТЮНОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ **471**

Ревенко О.В.
СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ МИТНОГО ТА ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ **479**

Рекуненко І.І., Відменко Ю.В.
РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ МІНЛИВОСТІ
ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ **484**

Роледерс В.В.
МНОЖИННИЙ ДИСКРИМІНАНТНИЙ АНАЛІЗ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ
СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ **492**

Янковська В.А., Косарєва І.П., Романюк Ю. А.
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ
ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА **501**

Городецька Т.Е., Стеценко Т.В., Рекун Д.О.
СУБВЕНЦІЯ НА ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД:
СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ **508**

Ткаченко О.І.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ **516**

Фуфалько І.Ю.
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ **522**

Ярошевич Н.Б., Сватюк О.Р., Коць О.О.
ГАЛУЗЕВІ ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ
СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ **530**

РОЗДІЛ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Годнюк І.В., Шубенко І.А.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ
ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ У ЗВІТНОСТІ **539**

Гончар В.П., Чеховський С.О.
ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ
У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ **547**

Гриценко О.І., Горохова В.М.
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ **552**

Урусова З.П., Калінчук В.В.
АСПЕКТИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИРОЩУВАННЯ
ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ РОСЛИННИЦТВА **558**

Комірна О.В., Міняйло В.П., Нежива М.О.
ПРОЦЕДУРНИЙ ПІДХІД ДО АУДИТУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ **563**

Крупельницька І.Г., Ковальчук С.П., Гладій І.О.
БАЗИС ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТУ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТУ ВИТРАТ НА ОСІБ,
ЩО ПОТРЕБУЮТЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ДОПОМОГИ **569**

Лобачева І.Ф., Любчак І.С.
АНАЛІЗ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ ТА ЇХ РОЛЬ
У ФОРМУВАННІ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ **575**

Островерха Р.Е.
ОБЛІК ВИТРАТ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ **580**

Плікус І.Й., Осадча О.О., Жукова Т.А.
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЇ «БУХГАЛТЕР» В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ АДЖЕНДИ:
ЕМПІРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО МАЙБУТНЬОГО ПРОФЕСІЇ **589**

Свічкар Н.М.
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА **595**

Семенець А.О., Потапова Н.О., Конотоп К.О.
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ
КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ **602**

Сторожук Т.М., Блищик Л.В.
ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ
У БАЛАНСІ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ **607**

Тимрієнко І.Ю., Марчук М.В., Мусійчук А.В.
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ МИТНОГО ПОСТАУДИТУ **616**

Шевченко Л.Я.
КОМПЛЕКСНА МЕТОДИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ІНТЕГРОВАНІЙ КІСК **623**

Шум М.А., Доровськой О.Ф., Чуприна С.М.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
В СУЧАСНИХ УМОВАХ **628**

РОЗДІЛ 10. СТАТИСТИКА

Аксьонова І.В.
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ДОХОДІВ
ТА РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ **633**

РОЗДІЛ 11. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Бугай В.З., Конєв В.В.
ЕНТРОПІЙНИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ОЦІНКИ РІВНЯ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ
ПІД ЧАС ДОСЛІДЖЕННЯ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ **641**

Гриценко К.Г., Посканна А.М.
ФОРМАЛІЗАЦІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛЕНЬ БАНКУ
НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ НЕЧІТКИХ МНОЖИН **647**

РОЗДІЛ 12. РЕЦЕНЗУВАННЯ

Грабчук О.М.
РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ СТАЩУК О.В. «АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ
ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ» **655**

CONTENTS

SECTION 1. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

Lopa Liliana
SCIENTOMETRIC RESEARCHES IN ECONOMICS..... **3**

Tsymbalenko Nataliia
IMPROVING THE CATEGORICAL BASIS FOR STUDYING A HEI ECONOMIC SECURITY..... **9**

SECTION 2. WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Gromenkova Svitlana
COMPETITIVENESS OF COUNTRIES IN THE CONDITIONS OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION: MODERN APPROACHES TO EVALUATION AND RECOMMENDATIONS FOR UKRAINE..... **16**

Kolyada Olena, Danilkovych Lina
ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF CHINA'S ECONOMY **24**

Yemelianov Yevhenii, Nikolayev Yuriy
INSTITUTIONAL FACTORS OF OPTIMIZATION OF NATIONAL SPECIALIZATION IN THE CONDITIONS OF INFORMATIZATION OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS..... **31**

Skorobogatova Natalia, Korolyova Snizhana
SCIENTIFIC AND TECHNICAL COOPERATION OF UKRAINE AND CHINA IN THE CONTEXT OF INDUSTRY 4.0..... **38**

Herasymchuk Viktoriia, Plakhotnyk Yaroslav
INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS BETWEEN GREECE AND UKRAINE..... **44**

Yuryeva Polina
FOREIGN TRADE OF THE COUNTRY IN THE CONTEXT OF GLOBAL TRANSFORMATIONS: ANALYTICAL TOOLKIT..... **51**

SECTION 3. ECONOMY AND OPERATION OF NATIONAL ECONOMY

Velykyi Yuri, Netudykhata Konstantin
FORMATION OF INNOVATIONAL MODEL FOR REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT..... **58**

Volska Lyubov
ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF THE VINNYTSYA AGRICULTURAL COMPLEX..... **64**

Goley Yuliia
ACCELERATION OF DEVELOPMENT OF PRODUCTION OF OBJECTS OF SOCIAL AND PRODUCTION INFRASTRUCTURE OF UKRAINE..... **71**

Danchevska Iryna
TRENDS AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF TOURISM IN UKRAINE AT THE MODERN STAGE..... **80**

Nedbalyuk Oleksandr
METHODOLOGICAL ASPECTS OF PROGRAMMING SPATIAL DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF EUROINTEGRATION..... **84**

Palamarenko Yana
CONCEPTUAL BASES FOR FORMATION OF THE STRATEGY OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES OF THE APK OF UKRAINE..... **91**

Batrakova Tetiana, Riepka Kateryna
THE CURRENT STATE OF THE CONJUNCTURE OF UKRAINE FINANCIAL MARKET..... **100**

Yatsiuk Oleh
MANAGEMENT IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM: US EXPERIENCE..... **107**

SECTION 4. ECONOMY AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Berest Maryna
FORMATION OF THE COMPLEX OF ANTI-CRISIS MEASURES OF THE BUSINESS ENTITY..... **113**

Bolila Svitlana, Osadchuk Iryna
INCREASING THE EFFICIENCY OF THE FUNCTIONING OF THE POULTRY PRODUCTION SUBCOMPLEX OF THE KHERSON REGION ON A CLUSTER BASIS..... **122**

Burbelo Oleh, Noskova Svetlana, Burbelo Serhii
CONVERGENCE OF CONCEPTS OF ECONOMIC SECURITY AND ANTI-CRISIS ENTERPRISE MANAGEMENT..... **130**

Velyka Olena
FEATURES OF CLASSIFICATION OF EXTERNAL ENVIRONMENTAL FACTORS
OF THE ENTERPRISE **137**

Kovalchuk Veronika, Hryzhenko Anatolii
MODERN PERSONNEL-TECHNOLOGIES IN THE BANK'S PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM **144**

Guk Olga, Manaienko Iryna
VENTURE INVESTING THE STARTUP OF THE PROJECT
AT DIFFERENT STAGES OF ITS DEVELOPMENT **151**

Davydova Oksana
THE MODERN STATE OF DEVELOPMENT OF ENTERPRISES
OF HOTEL AND RESTAURANT INDUSTRY OF UKRAINE **157**

Dzhedzhula Vyacheslav, Yepifanova Iryna, Lesko Tetiana
THE IMPACT OF INNOVATION ON ENTERPRISE DEVELOPMENT **165**

Dudnieva Iuliia, Gusarov Oleksandr, Obydiennova Tetiana
STRATEGIC MANAGEMENT OF THE CLIENT-ORIENTATION OF SERVICES ORGANIZATIONS **170**

Zakharchyn Halyna, Skliaruk Tetiana, Andrusiv Svitlana
INNOVATION CONFLICT: PECULIARITIES OF THE EMERGENCE
IN THE MANAGEMENT SYSTEM **177**

Kabanets Irina
STRATEGIC ROLE OF PERSONAL RESPONSIBILITY OF PERSONNEL
IN THE FORMATION OF ADDED PRODUCT **183**

Klochko Vitaliy, Maistrenko Denis
BASES OF DEVELOPING A VALUE MANAGEMENT SYSTEM AT A COMPANY **189**

Kouda Vira
DEVELOPMENT AND USE OF THE ENTERPRISE COMPETITIVE POTENTIAL **195**

Kret Igor, Petrushka Tetyana, Gavrylyak Anatoliy
PRODUCTION RESOURCES AS ONE OF THE FACTORS OF EVALUATION
OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISE **205**

Latysheva Olena, Karlash Julia
ESSENCE AND FEATURES OF INTRODUCTION OF MODELS OF BUSINESS PROCESSES
IN SYSTEM MANAGEMENT ON ENTERPRISES IN UKRAINE **211**

Lysenko Veronika, Lysenko Volodymyr, Butenko Tetyana
ORGANIZATION OF EFFECTIVE MODEL OF QUALITY MANAGEMENT
OF SERVICES OF ENTERPRISES OF HOTELS AND TOURISM **220**

Lipych Lubov, Kushnir Myroslava, Khilukha Oksana
FLEXIBILITY IN HUMAN RESOURCES MANAGEMENT STRATEGY
FOR BUSINESSES IN A GLOBALIZED ENVIRONMENT **226**

Lomovskykh Lyudmyla, Iefremova Nataliya, Kovalova Olena
STRATEGIC MANAGEMENT OF COMPETITIVENESS OF PRODUCTION-COMMERCIAL ACTIVITY
OF SUBJECTS OF AGRICULTURAL ENTREPRENEURSHIP **231**

Maksymova Julia, Fudim Tetiana, Shevchenko Alona
MODERN INFORMATIONAL TECHNOLOGIES AS PERSPECTIVE MEANS
OF UKRAINIAN BANKS DEVELOPMENT **237**

Marchuk Olena
MARKETING STRATEGY OF CUSTOMER ATTRACTION AND RETENTION **243**

Myronova Olga
FEATURES OF MARKETING ACTIVITY IN THE SMARTPHONE MARKET **247**

Olshanskiy Oleksandr, Kliucharov Vladyslav
THE FUNCTIONAL ASPECTS OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT
AT TRADING COMPANIES **253**

Pasko Maryna
BRAND EQUITY IN THE STRUCTURE OF MARKETING INTELLECTUAL ASSETS
OF THE ENTERPRISE **258**

Peniak Yuliia, Mospan Oksana
CRISIS MANAGEMENT AS A METHOD OF THE ACCOUNTS RECEIVABLE OPTIMIZATION **264**

Petrovska Svitlana
INFLUENCE OF MOTORIZATION OF THE POPULATION ON THE CONTENT
OF QUALITY ASSESSMENTURBAN PASSENGER TRANSPORTATION **270**

Podolchak Nazar, Danylovych-Kropyvnytska Marta, Dorosh Iryna
MOTIVATION SYSTEM AS AN INSTRUMENT OF PROVIDING STRESS RESISTANCE
OF PERSONNEL PUBLIC INSTITUTIONS **275**

Prokopets Liudmyla, Malish Larysa, Amihalakioae Irina
BUSINESS PLANNING IN THE FIELD OF ENTERPRISE: PROBLEMS AND PROSPECTS **281**

Bugai Vladimir, Rud Lyudmila
STRATEGIC PLANNING OF MACHINE BUILDING ENTERPRISES **286**

Svitlichna Viktoriya, Rubanka Volodimir, Guzevatenko Anna
ACTUAL ISSUES OF THE CONTROLLING NATURE
AND APPLICATION OF ITS TOOLS TO DOMESTIC ENTERPRISES **291**

Seliuchenko Nadiia, Danylovych Taras
SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE AS A REQUIRED CONDITION
OF SUCCESSFUL OPERATION OF BUSINESS AND ITS CORRELATION
WITH SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS OF THE HIGHER LEVEL **299**

Sotnyk Maryna, Yanchuk Tatyana
COMMODITY INNOVATIONAL POLICY OF FOOD ENTERPRISES **307**

Sukrusheva Hanna
THEORETICAL BASIS OF ANTI-CRISIS STRATEGY OF ENTERPRISE DEVELOPMENT **311**

Shabatura Tatyana
FORMATION OF ECONOMIC POTENTIAL OF ENTERPRISES
IN THE CONTEXT OF THE COLLECTIVE APPROACH **317**

Shkvyrya Natalya
THE SUBSTANCE OF THE SELECTION OF THE DAIRY ENTERPRISE
THE MARKETING STRATEGY **324**

Shumkova Olena, Kornienko Yaroslava
FEATURES OF DETERMINATION OF COMPETITIVE ADVANTAGES
OF PRODUCTS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES **330**

Chubka Olga, Yarmoshuk Andriy
STATE AND PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF BUSINESS ENTITIES IN UKRAINE **335**

SECTION 5. DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE POTENTIAL AND REGIONAL ECONOMY

Havadzyn Nataliia
DIRECTIONS FOR ACTIVATION OF INVESTMENT POLICY
OF UNITED TERRITORIAL COMMUNITY **341**

Danyleychuk Ruslan
LOCAL RESOURCES MANAGEMENT UNDER CONDITIONS OF DECENTRALIZATION **347**

Kudrina Olha
IMPLEMENTATION OF ENERGY SAVING MEASURES
IN THE COMMUNITIES OF THE REGIONS OF UKRAINE **352**

Leschukh Irina
ESTIMATES OF THE BUSINESS POTENTIAL OF CITIES
OF REGIONAL SIGNIFICANCE OF THE L'VIV REGION **358**

Ruda Liliia, Adler Oksana, Solomoniuk Iryna
STATE AND PROSPECTS OF LABOR MARKET DEVELOPMENT IN VINNYTSIA REGION **366**

Shaposnnykov Konstantin
THE ROLE AND IMPORTANCE OF INFORMATION
AND ANALYTICAL SUPPORT TO REGIONAL MANAGEMENT **373**

SECTION 6. ECONOMY OF NATURAL RESOURCES MANAGEMENT AND ENVIRONMENT PROTECTION

Boichuk Natalka, Misyaylo Olena
PERSPECTIVES OF RATIONAL USE OF WASTE IN UKRAINE:
ECONOMIC AND ENVIRONMENTAL ASPECTS **379**

SECTION 7. DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLITICS

Novykova Inna, Tur Olexander
E-DEMOCRACY AS A FORM OF POLITICAL COMMUNICATION
IN THE INFORMATIONAL SPACE OF UKRAINE **386**

PavlyukTetiana
FEATURES OF THE PENSION SYSTEM IN UKRAINE AND EUROPEAN COUNTRIES **391**

Romanovska Yu.A., Plakhtii V.G.
SWEDEN'S EXPERIENCE IN REFORMING MEDICAL INSURANCE IN UKRAINE **397**

Khytra Olena, Ulytska Inna
FORMATION OF THE MANAGEMENT SYSTEM OF LABOR CONDITIONS
ON ENTERPRISES OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF KEEPING TO LABOR STANDARDS
OF THE INTERNATIONAL LABOR ORGANIZATION **404**

Chelyadinova Natalya, Miroshnichenko Julia, Zherdiev Nikolai
THEORETICAL APPROACHES TO THE FORMATION OF A MODEL
OF PERSONNEL MANAGEMENT IN UKRAINE **414**

SECTION 8. MONEY, FINANCES AND CREDIT

Aleskerova Yuliia, Astapkevich Anastasia
FINANCIAL CONTROL FOR INSURANCE COMPANIES **420**

Verbitska Inesa
REFORMING THE PUBLIC PENSION INSURANCE SYSTEM:
DOMESTIC REALITIES AND INTERNATIONAL EXPERIENCE **427**

Vyklyuk Mariana, Pisniy Bogdan, Petlyn Irina
CONCEPTUAL BASES FOR THE MAKING ANTI-CRISIS FINANCIAL MANAGEMENT
BY THE ENTERPRISE **433**

Holodna Anastasiia, Bukhtiarova Alina
LEGAL BASES OF FINANCIAL MONITORING IN UKRAINE **439**

Gorodetska Tetiana, Panteleeva Alena
PROPERTY TAXES AS COMPONENT OF INCOMES LOCALS BUDGETS **444**

Kmit Vira, Dorokhina Anna
TAX POLICY AND FEATURES ITS FORMATION IN UKRAINE **450**

Lepokhin Oleksandr, Bekhter Lilija
DEFINITION OF THE COMPONENTS OF THE FINANCIAL SECURITY OF THE STATE **457**

Maryna Anna, Ryabchikova Daria, Tur Nataliia
CRISIS DIAGNOSTICS IN THE SYSTEM OF ENTERPRISE
FINANCIAL AND ECONOMICAL SAFETY CONTROL **464**

Poltinina Olga
STRATEGIC DIRECTIONS OF FINANCIAL SECURITY MANAGEMENT
FOR UKRAINIAN TOBACCO COMPANIES **471**

Revenko Olena
STRATEGIC ASPECTS OF CUSTOM AND TAX REGULATION **479**

Rekunenko Igor, Vidmenko Yuliia
DEVELOPMENT OF INSURANCE MARKET IN THE CONDITIONS
OF ECONOMIC ENVIRONMENT OF UKRAINE **484**

Roleders Viktoriia
PLURAL DISCRIMINANT ANALYSIS OF SOLVENCY OF ENTERPRISE **492**

Yankovska Viktoriia, Kosareva Iryna, Romaniuk Yuliia
MAIN DIRECTIONS TO IMPROVE THE ORGANIZATION
OF THE EFFECTIVE SYSTEM OF COMPANY'S CALCULATION CALCULATIONS **501**

Gorodetska Tetiana, Stetsenko Tetiana, Rekun Daryna
THE SUBVENTION FOR INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF AMALGAMATED COMMUNITIES:
CONDITIONS, PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF THE IMPLEMENTATION **508**

Tkachenko Oksana
SOME ASPECTS OF ACTIVITIES OF BANKS IN UKRAINE **516**

Fufalko Ivan
THE INDIVIDUALS INVESTMENT ACTIVITY AND FINANCIAL MECHANISMS OF ITS REALISATION **522**

Yaroshevych Natalya, Svatiuk Oksana, Kots Olha
SECTORAL SPECIFICITIES OF CREDIT POLICY MODELS FOR BUSINESS ENTITIES IN UKRAINE **530**

SECTION 9. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

Hodniuk Iryna, Shubenko Inna
MODERN APPROACHES TO DISCLOSURE ABOUT INTELLECTUAL CAPITAL
AND ITS DISPLAY IN THE REPORTING **539**

Gonchar Vitalii, Chekhovskyi Sergii
ACCOUNTING OF FIXED ASSETS OF BUDGET INSTITUTIONS:
THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS **547**

Hrytsenko Olena, Horokhova Viktoriya
TOPICAL QUESTIONS FOR ANALYSIS OF QUANTITY OF SERVICE **552**

Urusova Zinaida, Kalinchuk Victoria
CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY ASPECTS
IN THE PROCESS OF CURRENT BIOLOGICAL ASSETS OF PLANT GROWING.....**558**

Komirna Olga, Miniailo Viktoriia, Nezhyva Mariia
PROCEDURAL APPROACH TO AUDIT OF INVESTMENT REAL ESTATE.....**563**

Krupelnytska Iryna, Kovalchuk Svitlana, Hladii Iryna
BASIS FOR THE PROJECT OF SOCIAL AUDIT COST
FOR SOCIAL PROTECTION AND ASSISTANCE.....**569**

Lobacheva Iryna, Lyubchak Iryna
ANALYSIS OF LOCAL TAXES AND FEES AND THEIR ROLE
IN THE FORMATION OF THE REFUGEE PART OF LOCAL BUDGETS.....**575**

Ostroverha Rita
ACCOUNTING OF COSTS: PROBLEMS AND THEIR SOLUTIONS.....**580**

Plikus Iryna, Osadcha Alexandra, Zhukova Tetiana
DEVELOPMENT OF THE PROFESSION OF ACCOUNTANT
IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION:
EMPIRICAL RESEARCH ON THE FUTURE OF THE PROFESSION.....**589**

Svichkar Nataliia
THE USE OF MODERN METHODS OF STRATEGIC ANALYSIS
TO IMPROVE THE INTERNATIONAL COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES.....**595**

Semenets Alina, Potapova Natalia, Konotop Kateryna
SOME FEATURES OF THE ORGANIZATION
OF INTERNAL AUDIT CREDIT OPERATIONS AT ENTERPRISES.....**602**

Storozhuk Tetyana, Blyshchyk Larysa
FEATURES OF REPRESENTATION OF NON-CURRENT ASSETS
IN BALANCE SHEET BY NATIONAL AND INTERNATIONAL STANDARDS.....**607**

Timrienko Irina, Marchuk Marina, Musichik Aliona
IMPROVEMENT OF THE RISK MANAGEMENT SYSTEM
AS A COMPLEX ORGANIZATION AND A CUSTOM POST-AUDIT MANAGEMENT.....**616**

Shevchenko Ljubov
INTEGRATED METHODS OF ACCOUNTING
IN RESOURCES POTENTIAL IN INTEGRATED KISK.....**623**

Shum Mykhailo, Dorovskoy Oleksiy, Chupryna Svitlana
SOME ASPECTS OF THE COMPOSITION AND ANALYSIS
OF FINANCIAL REPORTING OF THE ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS.....**628**

SECTION 10. STATISTICS

Aksonova Iryna
STATISTICAL ANALYSIS OF DIFFERENTIATION OF INCOMES AND LIVING STANDARDS
OF THE POPULATION OF UKRAINE: REGIONAL ASPECT.....**633**

SECTION 11. MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMY

Buhai Volodymyr, Konev Vladyslav
ENTROPY ANALYSIS AS A METHOD OF ESTIMATING THE UNIQUALITY LEVEL
IN THE INVESTIGATION OF ENTERPRISE CASH FLOW.....**641**

Gritsenko Konstantin, Poskanna Alina
FORMALIZATION OF EVALUATION OF BANK BRANCHES
ACTIVITY EFFICIENCY BASED ON FUZZY SETS THEORY.....**647**

SECTION 12. REVIEW

Hrabchuk O.M.
REVIEW OF THE MONOGRAPH OF STASHCHUK O.V.
“TOPICAL STUDY OF FINANCIAL SECURITY OF JOINT-STOCK COMPANIES”.....**655**

Наукове видання

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 29

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *В. Удовиченко*

Засновник видання:
ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій»
Адреса редакції: вул. Сегедська 18, кабінет 432,
м. Одеса, Україна, 65009
Телефон: +38 (048) 709-38-69
Веб-сайт журналу: www.market-infr.od.ua
E-mail редакції: journal@market-infr.od.ua